

Оксана БОГДАНОВА,
orcid.org/0000-0002-4609-7675

*викладач кафедри філології, перекладу та стратегічної комунікацій
Національної академії Національної гвардії України
(Харків, Україна) o.v.bogdanova@ukr.net*

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Оволодіння іноземною мовою здобувачами вищої освіти має відповідати міжнародним уявленням щодо основних компетентностей справжнього фахівця. Одним з основних інструментів створення європейського простору вищої освіти та збільшення міжнародної конкурентоспроможності європейської системи вищої освіти у базових документах Болонського процесу було визначено сприяння професійній та академічній мобільності, яка в першу чергу націлена на формування відповідних мовних та комунікативних компетентностей. У сучасному освітньому просторі України дистанційне навчання створює умови для підготовки слухачів з урахуванням запитів ринкової економіки тощо. Таким чином, можна зазначити значну увагу науковців та дослідників із пошуку сутності мовної компетентності та шляхів її удосконалення. Призначений на початку свого створення лише для забезпечення безперебійної передачі інформації між учасниками мережі, сучасний Інтернет став її вмістилищем та міцно ввійшов у суспільне життя, впливаючи водночас на всі його сфери. Від часу створення Інтернету й до сьогодні точаться дискусії з питання, що це таке. Розвиток сучасних технологій змінює підходи до навчання, спричиняє пошук нових форм і методів навчальної роботи, сприяє модернізації системи сучасної освіти. Інформаційно-комунікаційні технології, електронне навчання, Дистанційна освіта є підґрунтям для сучасної освіти як розгалуженої системи передачі знань на відстані за допомогою новітніх засобів і технологій, що дозволяють будь-де, будь-коли отримати необхідну інформацію й використовувати її в практичній діяльності. Віртуальна навчальна платформа Miro є важливим компонентом змішаного навчання англійської мови. Це один з найсучасніших інструментів для реалізації освітнього підходу змішаного навчання, який передбачає використання традиційного підручника в поєднанні з інтерактивними завданнями он-лайн. Платформа дозволяє виконувати завдання в режимі он-лайн в будь-який час та будь-якому місці, де є доступ до Інтернет-мережі. Інтерактивні завдання та тести значно підвищують зацікавленість слухачів та заохочують до навчального процесу. Miro підвищує довіру здобувачів вищої освіти, їм більше цікаво брати участь у заняттях та легше зберігати знання. Miro надає додаткову підтримку поза класом, коли викладача немає поруч.

Ключові слова: платформа дистанційного навчання, комунікативна компетентність, дистанційне навчання, ініціативна компетентність, Miro.

Oksana BOHDANOVA,
orcid.org/0000-0002-4609-7675

*Lecturer at the Department of Philology, Translation and Strategic Communications
National Academy of the National Guard of Ukraine
(Kharkiv, Ukraine) o.v.bogdanova@ukr.net*

USE OF INFORMATION TECHNOLOGIES IN THE EDUCATIONAL PROCESS

Mastering a foreign language by higher education students must comply with international ideas about the basic competencies of a true specialist. One of the main tools for creating a European Higher Education Area and increasing the international competitiveness of the European higher education system in the basic documents of the Bologna Process was to promote professional and academic mobility, which is primarily aimed at developing appropriate language and communication skills. In the modern educational space of Ukraine, distance learning creates conditions for the preparation of students taking into account the demands of a market economy and so on. Thus, it is possible to note the considerable attention of scientists and researchers in finding the essence of language competence and ways to improve it. At the beginning of its creation, it was intended only to ensure the uninterrupted transfer of information between network participants, the modern Internet has become its container and firmly entered social life, influencing at the same time all its spheres. From the time of the creation of the Internet to this day, there have been discussions about the question of what it is. The development of modern technologies changes approaches to learning, causes the search for new forms and methods of educational work, and contributes to the modernization of the modern education system. Information and communication technologies, e-learning, distance education are the basis for modern education as an extensive system of knowledge transfer at a distance using the latest tools and technologies that allow you to get the necessary information anywhere, anytime and use it in practical activities. The Miro virtual learning platform is an important component of blended English language teaching. This is one of the most modern tools for implementing educational approach to blended learning, which involves the use of a traditional textbook in combination with interactive online tasks. The platform allows to perform tasks online at any time and in any place where there is access to the Internet. Interactive tasks and tests significantly increase students' interest and encourage the learning process. Miro increases the confidence of higher education students, they are more interested in participating in classes and easier to retain knowledge. Miro provides additional support outside the classroom when the teacher is not around.

Key words: distance learning platform, communicative competence, distance learning, foreign language competence, Miro.

Постановка проблеми. Сьогодні вища освіта є багатовекторною системою отримання студентами необхідної інформації для використання в практичній діяльності. Проте, стрімкий розвиток інформаційних технологій вимагає її модернізації. Це, своєю чергою, потребує посилення уваги до науково-методичних і психолого-педагогічних розробок у сфері використання таких технологій у закладах вищої освіти.

Основна частина. У науковій літературі усталеною є думка про те, що інформація – це основний продукт виробництва інформаційного суспільства, а, отже, й один із важливих чинників успішного виконання завдань, що стоять перед українською системою освіти. Інформація у філософському вимірі є відображенням реального світу, його властивостей та структури, наявністю сукупності певних відомостей, знань про його явища чи предмети. Дослідники подають різні формулювання цього поняття залежно від галузі використання. Узагальнення думок зарубіжних дослідників щодо вказаного терміну знаходимо в працях Ф. Махлупа, який класифікував інформацію як: а) хід передачі знань, сигналу чи меседжу; б) поточні дані про змінні величини в певній сфері діяльності, впорядковані дані відносно основних причинних відношень, що наявні в знанні як понятті більш загальному, по відношенню до якого інформація є підлеглою; с) знання, які передаються кимось іншим або отримані у результаті власного дослідження чи опрацювання; д) знання про якийсь особливий факт, випадок, явище тощо.

На думку багатьох дослідників, Інтернет є технологічним феноменом другої половини ХХ століття, що поклав початок інформаційній революції, сьогодні продовжує стрімко розвиватися. Це проявляється у множинних процесах, що відбуваються в мережі: ускладнення її структури, виникнення різного роду ресурсів і майданчиків, лавиноподібне накопичення різноманітної за змістом і формою подання інформації, спрощення способів доступу до даних, що знаходяться в мережі. Призначений на початку свого створення лише для забезпечення безперервної передачі інформації між учасниками мережі, сучасний Інтернет став її вмістилищем та міцно ввійшов у суспільне життя, впливаючи водночас на всі його сфери. Від часу створення Інтернету й до сьогодні точаться дискусії з питання, що це таке. Різноманітність підходів зумовила значну кількість тлумачень поняття Інтернет, серед яких, зокрема, такі: – всесвітня глобальна комп'ютерна мережа, що надає користувачам можливість доступу до численних інформаційних і бізнес-ресурсів та електронної пошти – глобальна

комп'ютерна мережа, що дає доступ до містких спеціалізованих інформаційних серверів і забезпечує електронну пошту; – всесвітня комп'ютерна мережа, найменування американського технічного підприємства з централізації комп'ютерних академічних, дослідницьких центрів і фірм у військових цілях; – міжнародна (світова) комп'ютерна мережа електронного зв'язку, що об'єднує регіональні, національні, локальні та інші мережі і сприяє значному збільшенню та покращенню обміну інформацією, перш за все науковотехнічною – всесвітня комунікаційна система, що складається з сотень невеликих комп'ютерних мереж, пов'язаних між собою телефонними системами – всесвітня (глобальна) система комп'ютерних мереж, інтегрована мережева система, що складається з неоднорідних комунікаційних мереж, об'єднаних між собою, об'єднує безліч серверів, на яких знаходиться величезний обсяг інформації з різних галузей знань. Інформація на серверах організована для доступу користувачів різними способами. Як видно з наведених визначень, загальними характеристиками Інтернету є його глобальність, інформаційність та комунікативність. Узагальнюючи наведене та враховуючи загальні риси цього поняття, можна дати таке визначення: Інтернет – це глобальна, всесвітня комп'ютерна мережа, яка забезпечує накопичення, збереження, поширення та обмін численної, різноманітної за змістом і характером інформації, розміщеної на її ресурсах (у її середовищі).

Розвиток сучасних технологій змінює підходи до навчання, спричиняє пошук нових форм і методів навчальної роботи, сприяє модернізації системи сучасної освіти. Інформаційно-комунікаційні технології, електронне навчання, Дистанційна освіта є підґрунтям для сучасної освіти як розгалуженої системи передачі знань на відстані за допомогою новітніх засобів і технологій, що дозволяють будь-де, будь-коли отримати необхідну інформацію й використовувати її в практичній діяльності. Відтак посилюється увага до науково-методичних і психологопедагогічних розробок у сфері використання мережі Інтернет у навчанні студентів ЗВО, а проблеми, пов'язані із застосуванням його ресурсів в освітньому процесі, є предметом дискусій на науково-практичних, науковометодичних семінарах і конференцій.

Переважає більшість дослідників суголосні в тому, що використання ресурсів мережі Інтернет, з одного боку, відкриває нові можливості для активізації пізнання, оскільки вирізняється високою інформативністю, інтерактивністю, сприяє диференціації та індивідуалізації навчання, а з іншого – вимагає створення спеціальної системи

управління пізнавальною діяльністю студентів. Завдяки симбіозу таких характеристик мережі як інформативність та комунікативність, створюються передумови для поєднання компетентності викладача, інформаційних технологій та мобільності з бажанням і цілеспрямованістю студента.

У сучасному освітньому просторі України дистанційне навчання створює умови для підготовки слухачів з урахуванням запитів ринкової економіки тощо. Віртуальна навчальна платформа Міго є важливим компонентом змішаного навчання англійської мови. Це один з найсучасніших інструментів для реалізації освітнього підходу змішаного навчання, який передбачає використання традиційного підручника в поєднанні з інтерактивними завданнями он-лайн.

1. Враховуючи думку А. Стадній ми вважаємо однією з основних особливостей дистанційного навчання є комунікація людини, що навчається, з іншими слухачами і педагогами об'єднаних спільною метою та взаємодія всіх учасників процесу (слухач – викладач, слухач – слухач, слухач – адміністрація, викладач – адміністрація). (Стадній, 2020). О. Богучарова вбачає унікальність дидактичних властивостей дистанційного навчання щодо мети навчання іноземних мов полягає передусім у тому, що продуктивне навчання різних видів діяльності може здійснюватися дистанційно завдяки: можливості індивідуального двобічного телекомунікаційного спілкування слухача з викладачем; доступу до численних джерел навчальної інформації, яка зберігається в пам'яті мережевих комп'ютерів і розповсюджується через технічні засоби зв'язку. (Богучарова, 2020).

Оволодіння іноземною мовою здобувачами вищої освіти Національної гвардії України має відповідати міжнародним уявленням щодо основних компетентностей справжнього фахівця. Одним з основних інструментів створення європейського простору вищої освіти та збільшення міжнародної конкурентоспроможності європейської системи вищої освіти у базових документах Болонського процесу було визначено сприяння професійній та академічній мобільності, яка в першу чергу націлена на формування відповідних мовних та комунікативних компетентностей.

Поняття “мовна компетентність” (МК) відносно нове для методики навчання іноземним мовам, оскільки воно з'явилося та отримало розповсюдження лише в середині ХХ століття. Проблема формування та розвитку мовної (іншомовної мовленнєвої) компетентності, яка активно обговорюється науковою спільнотою, демонструє значення сукупності знань про мову і принципи

побудови висловлювання у структурі мовленнєвої організації суб'єкта.

2. Попередній огляд літератури засвідчив не одноставний підхід учених до визначення та тлумачення МК особистості. Згідно проведеному нами аналізу, МК розглядається в педагогічних дослідженнях як володіння курсантами (слухачами), а також їх здатність та готовність до оволодіння й оперування основними мовними засобами (фонетичними (орфографічними), лексичними, граматичними) з метою сприйняття, переробки і розуміння автентичної англомовної інформації, а також її продукування в усному та письмовому вигляді, застосовуючи при цьому як мовні, так і позамовні (міміка і жести, рухи) та інтонаційні засоби виразності А. Богуш, О. Трифонова, О. Кисельова, О. Лагодинський. Л. Маслак у рамках дисертації розглядає іншомовну компетентність у вузькому значенні – як один зі складників культурологічної компетентності, що включає культурологічні знання, вміння та навички, необхідні для здійснення діяльності в іншомовному середовищі (Маслак, 2010: 20). Н. Мельник вважає іншомовну комунікаційну компетентність як якість фахівця, що включає в себе сукупність компетенцій щодо володіння іноземною мовою в інтеграції з професійними знаннями, вміннями, навичками та здатність вирішувати проблеми, які виникають у професійному та соціокультурному мовних середовищах (Мельник, 2019). У дослідженнях Д. Бегеки іншомовна комунікативна компетентність являє собою інтегроване багаторівневе утворення у професійній структурі особистості, яка набута в результаті навчання, добуває до компонентів іншомовної комунікативної компетентності професійно орієнтоване мовлення, вільне спілкування і володіння термінологією професійного спрямування, мовленнєвими зразками, нормами граматики (Бегека, 2015: 18).

У сучасному освітньому просторі України дистанційне навчання створює умови для підготовки слухачів з урахуванням запитів ринкової економіки тощо. Під дистанційною формою навчання розуміють Е-дистанційне навчання, як форму організації навчального процесу у ЗВО України, що реалізується в умовах віддаленості слухача і науково-педагогічного працівника в ході як асинхронної, так і синхронної у часі індивідуалізованої їх взаємодії із використанням електронних транспортних системи постачання навчальних матеріалів та інформаційних ресурсів комп'ютерних мереж Інтернет/Інтранет на основі використання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій та передбачає можливість отримання

випускниками документів державного зразка про здобуття відповідного освітнього ступеня вищої освіти і може бути застосована як рівноцінна з очною та заочною формами навчання а також у поєднанні з очною(денною, вечірньою) та заочною формами навчання, коли технології ДН використовують обмежено як засіб оновлення змісту й методів навчання та розширення доступу слухачів очної(заочної) форм навчання до освітніх ресурсів ЗВО зі специфічними умовами навчання.

Акцент зміщення навчального процесу за умови пандемії в світі у напрямку дистанційного навчання вимагає від викладачів пошуку інструментів для організації дистанційного навчання. Існуюче різноманіття технологій та засобів дистанційного навчання може задовольнити будь-які освітні потреби у здобувачів вищої освіти. Одним із прикладів такої навчальної платформи дистанційного навчання є Міро,

Міро – це не тільки біле поле, а набір шаблонів, які допомагають структурувати і організувати планування або мозковий штурм. Тут можна проводити онлайн-уроки, створювати план роботи або закріплювати завдання, які потрібно виконати. Передбачена можливість запрошувати учасників через посиланням та по електронній пошті. Інтерфейс дошки хоч і англійською, та інтуїтивно зрозумілий. Управляти нею зручно – пересувати потрібні шаблони та інші елементи мишкою. Дошкою можна користуватися з комп'ютера, та зі

смартфона. Перевага Міро в різноманітному інструментарії. Дозволяє створювати нескінченні дошки. На них можна завантажувати документи, таблиці, зображення, малювати схеми і графіки, створювати колажі і багато іншого. Писати пером або вводити текст зі зміною шрифту, розміру, кольору.

Можна малювати різні геометричні фігури. І в спливаючому вікні змінювати налаштування товщини ліній (прямі, ламані, дугоподібні, пунктир тощо) та кольору. Можна також зберігати створені дошки як плакати в форматі зображень, файлів pdf, завантажувати як резервні копії, зберігати на GoogleДиск. Також реалізована функція збереження дошки у вигляді презентації. На дошку можна додавати стікери. Важливі ідеї залишаться на полі, користувачі зможуть записувати ідеї або коментарі, а ви – стимулювати спільну роботу і зворотний зв'язок.

Висновки. Таким чином, можна зазначити значну увагу науковців та дослідників із пошуку сутності мовної компетентності та шляхів її удосконалення. І серед усього різноманіття форм підготовки за теперішніх умов дистанційне навчання обіймає не останнє місце.

Результати порівняльного дослідження свідчать про те, що здобувачам вищої освіти подобається користуватися технологіями, і як наслідок займаються глибше і довше, працюючи у Міро порівняно з друкованою книгою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бегека, Д. А. Підготовка майбутніх магістрів іноземної філології до формування фахової комунікативної компетентності студентів педагогічного університету : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Київ, 2015. 18 с.
2. Богучарова О. І., Тишаківа Л. Т. Особливості формування іншомовної комунікативної компетентності правоохоронців з використанням технологій дистанційного навчання. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. Філологічні науки. № 3 (334) (2020), С. 173-182
3. Великий Енциклопедичний словник. 2000. URL:<http://dic.academic.ru/dic.nsf/enc3p/139894> (дата звернення: 30.06.2022)
4. Маслак Л. П. Педагогічні умови формування культурологічної компетентності майбутніх офіцерів радіоінженерних спеціальностей: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Житомирський державний університет імені Івана Франка. Житомир, 2010. 20 с.
5. Мельник Н. І. Особливості іншомовної підготовки майбутніх фахівців авіаційної галузі //Актуальні проблеми педагогіки, психології та професійної освіти. 2019. № 1. С. 2-7. URL:<http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/41034> (дата звернення: 30.06.2022)
6. Словник бізнес термінів. URL: <http://sbiblio.com/biblio/content.aspx?dictid=25&wordid=151528> (дата звернення: 30.06.2022)
7. Стадній А. Моделі дистанційного навчання. Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка», 2020, Том 4, № 29, С. 151-156

REFERENCES

1. Beheka, D. A. Pidhotovka maibutnix mahistriv inozemnoi filolohii do formuvannia fakhovoi komunikativnoi kompetentnosti studentiv pedahohichnoho universytetu [Training of future masters of Foreign Languages in the formation of professional communicative competence of students in Pedagogical University]: (PhD Thesis), Kyiv, 2015. 18 p. [in Ukrainian].
2. Bohucharova O. I., Tyshakova L. T. Osoblyvosti formuvannia inshomovnoi komunikativnoi kompetentnosti pravookhorontsiv z vykorystanniam tekhnolohii dystantsiinoho navchannia [Features of formation of foreign language

communicative competence of law enforcement officers with the use of distance learning technologies], Visnyk LNU imeni Tarasa Shevchenka. Filolohichni nauky. № 3 (334) (2020), pp. 173-182 [in Ukrainian].

3. Velykyi Entsyklopedychnyi slovnyk. 2000. URL:<http://dic.academic.ru/dic.nsf/enc3p/139894> (data zvernennia: 30.06.2022)

4. Maslak L. P. Pedagogichni umovy formuvannia kulturolohichnoi kompetentnosti maibutnikh ofitseriv radioinzhenernykh spetsialnostei [Pedagogical conditions for the formation of cultural competence of future officers of radio engineering specialties] (PhD Thesis). Zhytomyr: Zhytomyrs'kyj derzhavnyj universytet imeni Ivana Franka, 20 p. [in Ukrainian].

5. Melnyk N. I. Osoblyvosti inshomovnoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv aviatsiinoi haluzi [Current issues of pedagogy, psychology and vocational education.], vol.1.pp. 2-7. URL:<http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/41034> (data zvernennia: 30.06.2022) [in Ukrainian].

6. Slovnyk biznes terminiv. URL:<http://sbiblio.com/biblio/content.aspx?dictid=25&wordid=151528> (data zvernennia: 30.06.2022) [in Ukrainian].

7. Stadnii A. Modeli dystantsiinoho navchannia. Naukovyi zbirnyk «Aktualni pytannia humanitarnykh nauk: mizhvuzivskyi zbirnyk naukovykh prats molodykh vchenykh Drohobyskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka» [Scientific collection "Current issues of the humanities: interuniversity collection of scientific works of young scientists of Drohobych State Pedagogical University named after Ivan Franko], vol. 4, № 29. pp. 151-156 [in Ukrainian].